

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 184/2542

นาย ปรีชา รวม ศิลป์ โจทก์ นาง ศุภดา แก่น กำจร จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 142, ป.วิ.อ. มาตรา 15, ป.วิ.อ. มาตรา 37, ป.วิ.อ. มาตรา 39, ป.วิ.อ. มาตรา 195, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 25, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 7, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 25

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีอาญาได้ คือ คดีอาญาเล็กน้อย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 37 กรณีหนึ่งคดีเล็กน้อยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 กรณีหนึ่ง และสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 อีกกรณีหนึ่ง ดังนั้น แม้จำเลยถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและโจทก์คดีนี้ได้ยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายก็เป็นกรณีที่โจทก์ไปดำเนินการใช้สิทธิเรียกร้องทางแพ่งในคดีล้มละลาย บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 25 ไม่เกี่ยวกับกรณีคดีอาญาเล็กน้อยหรือสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแต่อย่างใดจำเลยจะขอให้ศาลจำหน่ายคดีนี้ได้ไม่ จำเลยออกเช็ค 2 ฉบับ เมื่อธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินเช็ค แต่ละฉบับ โจทก์นำคดีมาฟ้องโดยแยกฟ้องเป็น 2 ส่วนวนโดยแต่ละส่วนวนโจทก์ไม่ได้ขอให้นับโทษของจำเลยต่อจึงนับโทษ ต่อกันไม่ได้ เพราะเป็นการพิพากษาเกินคำขอ ซึ่งเป็นปัญหา ข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใด ยกขึ้นอ้าง ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้

คำพิพากษา

คดีทั้งสองสำนวนศาลชั้นต้นได้พิจารณาพิพากษารวมกัน โดยโจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องทั้งสองสำนวนมีข้อความทำนองเดียวกันว่าโจทก์ได้รับเช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด สาขาสมุทรปราการ รวม 2 ฉบับ จำเลยลงชื่อส่งจ่ายเช็คทั้งสองฉบับเช็คฉบับแรกจำเลยมอบให้นางสมพรรณ รวมศิลป์ เพื่อชำระหนี้เงินกู้ตามบันทึกข้อตกลงที่จำเลยทำไว้กับนางสมพรรณ ต่อมานางสมพรรณได้มอบเช็คให้โจทก์เพื่อเป็นการคืนเงินที่นางสมพรรณยืมไปจากโจทก์ส่วนเช็คฉบับที่สองจำเลยมอบให้โจทก์เพื่อชำระหนี้ที่จำเลยกู้เงินไปจากโจทก์ เมื่อเช็คแต่ละฉบับถึงกำหนด โจทก์นำเช็คไปเรียกเก็บเงิน แต่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 เป็นความผิดหลายกรรมให้ลงโทษจำเลยทุกกรรมเป็นกระทำความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 จำคุกกระหนละ 1 ปีรวมจำคุก 2 ปี จำเลยให้การรับสารภาพ มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กระหนละหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกกระหนละ 8 เดือน รวมจำคุก 1 ปี 4 เดือน จำเลยอุทธรณ์ขอให้ลงโทษสถานเบาและรอกาลลงโทษ ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาแก้เป็นว่า ลดโทษให้จำเลยกึ่งหนึ่งคงจำคุกกระหนละ 6 เดือน รวมจำคุก 12 เดือน นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยฎีกาขอให้รอกาลลงโทษหรือจำหน่ายคดี โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกา

วินิจฉัยว่า "สำหรับปัญหาที่จำเลยฎีกาขอให้รื้อการลงโทษนั้น เห็นว่าจำเลยออกเช็ค 2 ฉบับ แต่ละฉบับสั่งจ่ายเงินจำนวนมากหลังจากธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คแล้วจำเลยมิได้ชวนชวนนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์แม้เพียงบางส่วนเพื่อเป็นการบรรเทาความเสียหายแต่อย่างใด จึงไม่มีเหตุที่จะรื้อการลงโทษที่จำเลยฎีกาว่าศาลจังหวัดสมุทรปราการมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จำเลยเด็ดขาดแล้วทำให้จำเลยไม่สามารถชำระหนี้แก่โจทก์ได้นั้นมิใช่เหตุที่จะนำมาประกอบดุลพินิจในการรื้อการลงโทษให้จำเลยที่ศาลล่างทั้งสองใช้ดุลพินิจไม่รื้อการลงโทษให้จำเลยนั้นเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีแล้ว ส่วนที่จำเลยฎีกาขอให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความนั้น เห็นว่าการที่ศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีได้คือ คดีอาญาเล็กน้อยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 37 กรณีหนึ่ง คดีเล็กน้อยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 กรณีหนึ่ง และสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 อีกกรณีหนึ่ง ดังนั้นแม้จำเลยถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและโจทก์คดีนี้ได้ยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายก็เป็นกรณีที่โจทก์ไปดำเนินการใช้สิทธิเรียกร้องทางแพ่งในคดีล้มละลายบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 25 ไม่เกี่ยวกับกรณีคดีอาญาเล็กน้อยหรือสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแต่อย่างใด จำเลยจะขอให้ศาลจำหน่ายคดีนี้หาได้ไม่ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้น อนึ่ง จำเลยออกเช็ค 2 ฉบับ เมื่อเช็คแต่ละฉบับธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินโจทก์จึงนำคดีมาฟ้องโดยแยกฟ้องเป็นสองสำนวนโดยแต่ละสำนวนโจทก์ไม่ได้ขอให้ปรับโทษจำเลยต่อ จึงนับโทษต่อกันไม่ได้ เพราะเป็นการพิพากษาเกินคำขอ ฉะนั้นที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้นับโทษจำเลยแต่ละสำนวนต่อกันจึงไม่ชอบ ปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้าง ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยคดีได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสองประกอบด้วยมาตรา 225" พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษจำคุกจำเลยสำนวนละ 1 ปี เมื่อลดโทษให้กึ่งหนึ่งแล้วคงจำคุกสำนวนละ 6 เดือน โดยไม่นับโทษติดต่อกันนอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2

องค์คณะ

สมชัย สายเชื้อ · ธรรมนูญ โชคชัยพิทักษ์ · พันธารุธ ปาณิกบุตร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/184/2542>